

NIEUWSBRIEF KOSOVO-ACTIE

Nieuwsbrief no. 1, januari 2008

Margreet van Putten

Nadat in november 2007 per email gevraagd is te helpen om de omstandigheden van enerzijds diabetes patiënten en anderzijds de kinderen in Djakova te verbeteren, is er massaal gereageerd. Eerst en vooral mijn/onze dank daarvoor!

In de vorm van deze Nieuwsbrief zal er regelmatig, ongeveer elke 2 maanden, een verslag komen van de lopende activiteiten en wat er met uw bijdragen is gebeurd. Zowel de Nieuwsbrieven als de foto's worden geplaatst op: www.podotherapiehallux.nl

Introductie:

Om te beginnen een antwoord op de vraag: 'Hoe kom jij nu in Kosovo en vooral in Djakova terecht?':

Ongeveer 10 jaar geleden leerde ik Vjolca Kola en haar gezin (man en twee zoons: Shpat en Alban) kennen. Zoals zoveel werkende vrouwen had ik een poetshulp nodig en via een vriend kwam Vjolca bij mij poetsen. Haar Nederlands was (en is) verrassend goed, waardoor de communicatie heel erg gemakkelijk verloopt. Zij was samen met haar man gevlucht voor de aankomende oorlog met Servië en aangezien haar broer al 30 jaar in Eindhoven woonde, was dat een logische plek om naartoe te gaan. Inmiddels hadden zowel haar man als zij als de kinderen een Nederlands paspoort, hadden de taal geleerd en konden aan de slag. Vjolca bleek verpleegkundige te zijn, maar kwam niet aan de bak, ondanks het tekort aan verpleegkundigen in Nederland. Na enige hulp, is dit goed gekomen en heeft zij 5 jaar erg naar haar zin gewerkt op diverse afdelingen in het Catharinaziekenhuis in Eindhoven.

Inmiddels was de oorlog in Kosovo in volle hevigheid aan de gang en Djakova, de thuisplaats van Vjolca werd zeer zwaar getroffen. Ook nu was enige (menselijke) hulp noodzakelijk en uiteindelijk lukte het ons om alle naaste familieleden naar Eindhoven te halen.

Na beëindiging van de oorlog zijn de meeste familieleden weer teruggekeerd naar Djakova en werd dit voor mij een jaarlijkse vakantieplek. De omstandigheden waren en zijn vaak erbarmelijk en financieel is men volledig afhankelijk van familie in het buitenland. Djakova was een redelijk

welvarende stad met een grote textiel fabriek waar 6000 mensen werk hadden. In de oorlog is deze fabriek verwoest en tot op heden niet meer opgebouwd. Dit betekent een werkeloosheidspercentage zo rond de 80% en dus armoede.

Inmiddels is ook Vjolca met haar gezin 3 jaar geleden teruggekeerd naar Djakova. Een erg moeilijke beslissing, omdat er weinig tot geen werk voorhanden was en is en de levensstandaard in Nederland vele malen hoger is. Toch trokken familie en culturele verschillen hen terug naar Kosovo. De situatie in Djakova nu is, dat er wel voedsel genoeg is,

maar dat er bijna geen geld is om andere zaken aan te schaffen. Daarnaast is de elektriciteitsvoorziening een ramp: dagelijks valt de stroom plotseling gedurende veel uren weg en kan de verwarming niet draaien, is er op dat moment geen warm water, werken wasmachine, koelkast en computers niet enz. Eventueel zijn er benzinegeneratoren, die ziekenhuizen en winkels van enige stroom voorzien, maar het zal duidelijk zijn, dat dit niet echt goed werkt en ook voor het milieu is dit zeer schadelijk.

Laat de kinderen spelen!

Veel kinderen hebben oorlogstrauma's, leven in incomplete families waar mensen verdwenen of vermoord zijn en een beproefde methode om kinderen uit hun (psychische) ellende te halen is ze te laten spelen. Door gebrek aan materialen, zowel op school als in de vrije tijd, is het in Djakova voor een grote groep kinderen een groot verlangen om met iets moois/zinnigs te kunnen spelen. Voor de een is dat een voetbal en voetbalschoenen en voor de ander een leuk spel of een paar knuffels. Dit wordt op dit moment gerealiseerd, dankzij u allen!

Diabeteszorg

Het aantal mensen met diabetes is enorm hoog in Kosovo (mogelijke oorzaken: stress, slecht voedingspatroon, weinig bewegen) en de zorg voor voeten van mensen met diabetes is vrijwel nihil.

Vjolca Kola is niet alleen verpleegkundige, maar heeft ook een opleiding tot pedicure gevolgd in Nederland. Docenten van de opleiding Podotherapie van Fontys Hogescholen hebben haar extra vaardigheden bijgebracht voor het screenen van voeten van diabetes patiënten en het uitvoeren van behandelingen. Tevens is haar een behandelstoel en – unit geschonken. Pogingen om cliënten aan te trekken zijn tot u toe gestrand op het gebrek aan geld en interesse: men realiseert zich niet welke zorg belangrijk is.

Binnenkort gaat daar verandering in komen:

Dr. Luan Gola, internist (op de foto met Vjolca Kola), is een diabetesteam aan het formeren, waar Vjolca deel van zal uitmaken voor de voetzorg van alle diabetes patiënten in zijn praktijk.

Aangezien deze vorm van zorgverlening geheel nieuw is, is er veel voorlichting noodzakelijk. Tevens dienen verpleegkundigen (er bestaan in Kosovo geen diabetes verpleegkundigen) geschoold te worden en ook andere artsen zijn zeer geïnteresseerd in wat dit diabetesteam gaat doen en bereiken. Voor het jaar 2008 wordt dit project gesponsord door de organisatie Hallux van podotherapeut Mano de Kok.

In de volgende Nieuwsbrief kunt u de eerste vorderingen lezen. Daarnaast ziet u dan hoe de ingezamelde goederen naar Kosovo zijn gebracht en daar verdeeld gaan worden.

Nogmaals heel veel dank en het banknr. 'hulp voor Kosovo' blijft open voor uw giften: 613360427 t.n.v. M. van Putten te Eindhoven.

DANK U WEL!!